

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 1 / 30. avgust 2021

DOBRODOŠLI V ŠOLSLEM LETU 2021/2022

Počitnice se poslavljajo in pred vrati je že novo šolsko leto, polno pričakovanj in želja. Pred nami je veliko novih izzivov, s katerimi se bomo vsi, mi in vi, soočili in verjamemo, da jih bomo uspešno premagali.

Naj bo tudi to šolsko leto polno novih idej, aktivnosti, dejanj in ustvarjanja, medsebojnega povezovanja, sodelovanja in delovanja v smeri spodbujanja mladih, da jim ne bo vseeno za naše okolje in naš planet.

Hvala vsem, ki ste soustvarjali program v preteklem šolskem letu, in vsem, ki ga boste sooblikovali tudi v novem šolskem letu. Na svidenje v Laškem!

Ekipa programa Ekošola

GLAVNI DOGODKI PROGRAMA EKOŠOLA 2021/2022

- **Konferenca koordinatorjev programa Ekošola, 20. septembra 2021**
- **Izobraževalne delavnice: Podnebne spremembe in biotska pestrost, Krožno gospodarstvo, predstavitev priročnika »Pozitivni vpliv na ogljični odtis«,**
- **Ekokviz SŠ (za mentorje in dijake), Mladi poročevalci za okolje, Hrana ni za tjavendan, Varčevanje z energijo, Kalkulator in ogljični odtis, Gozdovi v Sloveniji.....**
- **Mednarodna konferenca o krožnem gospodarstvu (oktober 2021)**
- **Mednarodna konferenca v Radencih na temo prehrane, gibanja in zdravja, kjer boste lahko ponovno aktivno sodelovali s svojimi primeri dobre prakse (maj 2022)**
- **Sejem Altermed, ki bo marca v Celju, tema: Prehrana nekoč, danes in zdrav življenjski slog)**
- **Regijska srečanja – za vrtce, osnovne šole, srednje šole, fakultete.**

VABILO
NA KONFERENCO
KOORDINATORJEV PROGRAMA
EKOŠOLA

**Konferenca koordinatorjev programa
Ekošola 2021/2022**

**20. septembra 2021,
Velika dvorana Kongresnega centra
Thermana Park Laško**

Na konferenco se lahko prijavite na spletni povezavi
<https://ekosola.wufoo.com/forms/s915frw0dkwf71/>

Vsebina:

KOLENDAR DOGODKOV 2

*Podnebne spremembe in
biotska pestrost* 2

*Krožno gospodarstvo in
oblikovalski izziv*

Program GLOBE

Seznam PROJEKTOV 3

EKOŠOLSKA ZBIRKA GADIV 4

KOLENDAR DOGODKOV:

10. september	Rok za prijavo na Konferenco koordinatorjev programa Ekošola
20. september	Konferenca koordinatorjev programa Ekošola v Laškem
14. oktober	Srečanje koordinatorjev vrtcev v Slovenski Bistrici
30. oktober	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2021/2022 (razen za fakultete)
30. november	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2021/2022 za fakultete
10. december	Ekokviz SŠ: šolsko tekmovanje
10. januar 2022	Ekokviz SŠ: regijsko tekmovanje
27. januar 2022	Ekokviz OŠ: šolsko tekmovanje
17. februar 2022	Ekokviz SŠ: državno tekmovanje
marec 2022	Ekokviz za OŠ: državno tekmovanje
11. - 13. marec 2022	Sejem Altermed

NOVI PROJEKTI V ŠOLSLEM LETU 2021/2022

PODNEBNE SPREMEMBE IN BIOTSKA PESTROST

Podnebne spremembe so opredeljene kot »sprememba podnebja«, ki je nastala neposredno ali posredno zaradi človekovih dejavnosti. Le-te spreminjajo sestavo zemeljskega ozračja. Emisije toplogrednih plinov vplivajo na segrevanje ozračja in s tem na spremembo podnebja.

Vsebine in aktivnosti:

- Z otroki ugotovite, kaj že vedo o vremenu/podnebnih spremembah in biotski pestrosti, kje so to izvedeli in kaj so počeli – v vrtcu, doma, na izletih.
- Fotozapis vremenskih dogodkov: pogovarjajte se z njimi, jih sprašujte in ugotavljajte, kako zaznavajo vremenske situacije in kako jih zapišejo.
- Predstavite jim vremenske pojave in vpliv na naravo in življenje, na primer: oblak, nevihta, toča, zemeljski plaz, vetrolom, poplava, plima in oseka, suša, snežinke.
- Vpliv človekovih dejavnosti na podnebne spremembe na različnih področjih: energija, trajnostna mobilnost, hrana, biotska pestrost, odpadki, voda in drugi.
- Sodelovanje v mednarodni kampanji GAIA 20:30 – vsebina kampanje je objavljena na povezavi <https://ekosola.si/mednarodni-strateski-plan-fee-gaia-2030-biotska-pestrost/>

KROŽNO GOSPODARSTVO IN OBLIKOVALSKI IZZIV – Ekošola spodbuja krožno gospodarstvo

Projekt je namenjen raziskovanju in izobraževanju o krožnem gospodarstvu, proučevanju krožnih praks in primerov za različne vrste materialov, izvajanje učnih ur po priročniku »Ekošola spodbuja krožno gospodarstvo«. [Priročnik](#)

Za šolsko leto 2021/2022 načrtujemo izvedbo aktivnosti:

- delavnico za mentorje (v živo ali po spletu),
- testiranje učnih ur iz priročnika, izvedba oblikovalskega izziva,
- izdelava krožnega akcijskega načrta za šolo in drugih,

Na zaključku projekta bomo izbrali **naj krožnega mentorja in naj krožno šolo**.

PROGRAM GLOBE

NASIN mednarodni naravoslovno izobraževani program, ki mladim po vsem svetu ponuja priložnost, da pomembno prispevajo k razumevanju Zemljinega sistema in globalnega okolja. V programu sodeluje že 126 držav in z letošnjim šolskim letom ga bomo pričeli izvajati tudi v Sloveniji. Gre za svetovno skupnost učencev, učiteljev, znanstvenikov in državljanov, ki si skupaj prizadevajo za boljše razumevanje, vzdrževanje in izboljšanje Zemljinega okolja v lokalnem, regionalnem in globalnem svetovnem merilu. Spodbuja poučevanje in učenje naravoslovja, izboljšuje okoljsko pismenost ter spodbuja znanstvena odkritja. Področja, ki jih preučuje GLOBE so atmosfera, biosfera, hidrosfera, pedosfera ter Zemlja kot sistem.

Za šolsko leto 2021/2022 načrtujemo izvedbo:

- online uvodnega srečanja, kjer bomo predstavili program
- praktičnih delavnic za posamezne module programa
- natečaj za najboljšo izvedeno učno uro/raziskovalno aktivnost znotraj enega od GLOBE področij

PROGRAM DELA v šolskem letu 2021/2022

V programu Ekošola tudi v šolskem letu 2021/2022 pripravljamo vsebine in projekte, skladno z usmeritvami FEE (Mednarodne fundacije za okoljsko izobraževanje). Z delom po sedmih korakih programa Ekošola vsaka ustanova v posameznem šolskem letu pridobi oziroma ohrani mednarodno uveljavljen okoljski znak ZELENA ZASTAVA.

Sedem korakov programa Ekošola:

1. EKOODBOR (vzpostavitev ekoodbora in aktivno delovanje; v njem sodelujejo tudi učenci, dijaki in študenti)
2. OKOLJSKI PREGLED (vsebuje deset tematskih sklopov: odpadki, energija, voda, podnebne spremembe, trajnostna mobilnost)
3. EKOAKCIJSKI NAČRT (določanje aktivnosti na podlagi okoljskega pregleda, usmeritev dela za posamezno šolsko leto)
4. NADZOR IN OCENJEVANJE – POROČILO O DELU (spremljanje in merjenje uspešnosti zastavljenih ciljev)
5. KURIKULUM – DELO PO UČNEM NAČRTU (vključevanje okoljskih vsebin v šolske predmete oziroma učni načrt)
6. OBVEŠČANJE in OZAVEŠČANJE (v ustanovi, v lokalni oziroma širši skupnosti)
7. EKOLISTINA (izjava o ekoposlanstvu v obliki ekolistine, ki jo ustanova pripravi sama)

⇒ Program dela za vrtnice/OŠ/SŠ/CŠOD/dijaške domove/fakultete <https://ekosola.si/program-dela-2021-2022/>

Seznam vseh projektov za šolsko leto 2021/2022

Ekošola meri odtis CO₂ (Izobraževanje o podnebnih spremembah in vplivih naših dejavnosti na izpuste toplogrednih plinov, izobraževanje za merjenje odtisa CO₂, načrtovanje in izvajanje ukrepov za zmanjšanje odtisa CO₂.)

Podnebne spremembe in biotska pestrost (Vpliv človekovih dejavnosti na podnebne spremembe na različnih področjih. Projekt je namenjen proučevanju vpliva našega ravnanja na podnebne spremembe. Le-te vplivajo na posameznika, celotno družbo, na živalske in rastlinske vrste. Posledica podnebnih sprememb so tudi spremembe v biotski pestrosti.)

Krožno gospodarstvo in oblikovalski izziv (Raziskovanje in izobraževanje o krožnem gospodarstvu kot eni glavnih usmeritev za trajnostno prihodnost, proučevanje krožnega gospodarstva na konkretnih primerih.)

Ne zavrzi oblek, ohrani planet! (Uporaba tekstila in tekstilnih izdelkov ima vse krajšo življenjsko dobo, posledično pa narašča količina odpadkov iz tekstila, čeprav bi jih lahko ponovno uporabili ali reciklirali. Namen projekta je zavedanje in prepoznavanje vloge posameznika, da odgovorno ravna z odpadnim tekstilom, da mladi spoznajo celoten snovni krog tekstila.)

Mlekastično! Izberem domače (Vsebinska projekta je namenjena spoznavanju »mlečnega cikla«. Z otroki, učenci in dijaki boste spoznavali, kakšna je pot mleka od slovenske kmetije do okusnih mlečnih izdelkov.)

Hrana ni za tjavendan (Zmanjševanje količin zavržene hrane.)

Znanje o gozdovih (LEAF) (Okoljski, kulturni, družbeni in gospodarski vidiki gozda, povezovanje gozda z drugimi temami.)

Misija: Zeleni koraki (Ozaveščanje o trajnostni mobilnosti, okolju in človeku prijazne oblike prometa, izbira prevoznih sredstev in potovalne navade, vplivi prevoznih sredstev na podnebne spremembe, priprava kampanj za trajnostno mobilnost, kreativni natečaj: likovni, fotografski in videoprispevki.)

Mladi v svetu energije (Pomen energije in ukrepi za učinkovito rabo energije.)

Odpadkom dajmo novo življenje (Ločevanje različnih vrst odpadne embalaže z namenom nadaljnje predelave, uporaba odpadnih surovin in izdelava novih, recikliranih izdelkov, krogotoki različnih vrst odpadne embalaže in surovin.)

Eko-paket (Ločeno zbiranje odpadne kartonske embalaže za mleko in sokove (KEMS) kot koristne surovine za izdelavo novih izdelkov, oblikovanje modelov krožnega gospodarstva v lokalni skupnosti za KEMS (komunalni snovni krog), ustvarjanje iz odpadne KEMS.)

Šolska VRTilnica (Ureditev vrta, sadni vrt, vrtnarjenje ...)

Mladi poročevalci za okolje (Novinarski pisni, fotografski in videoprispevki o okoljskih izzivih in iskanju rešitev na razpisane teme, povezava z drugimi projekti – obveščanje in ozaveščanje o projektih med vrstniki, v šoli, za starše, v lokalni skupnosti.)

Altermed (Celjski sejem, marec 2022, teme: prehrana nekoč, danes in zdrav življenjski slog)

Ekobranje za ekoživljenje (Branje literature z ekološko tematiko z likovnim natečajem)

Likovni natečaj (Likovno ustvarjanje na razpisane teme)

Ekokviz za OŠ (biotska pestrost 6., 7. in 8. r.; gozd in gozdarstvo v Sloveniji 6. r.; ekosistemi 7. r.; voda 8. r.)

Ekokviz za SŠ (Kohezijska politika – nizkoogljično gospodarstvo, podnebne spremembe, učinkovita raba virov, trajnosti promet, boj proti revščini in vseživljenjsko učenje)

GLOBE (mednarodni znanstveno-izobraževalni program, ki je namenjen opazovanju, izvajanju meritev, proučevanju različnih ekosistemov in delov zemeljskega sistema.)

BOGATIMO EKOŠOLSKO ZBIRKO GRADIV

Šesta številka *Reciklirane kuharije*

V sklopu projekta *Hrana ni za tjavendan* je izšla šesta številka knjižice *Reciklirana kuharija*. Knjižica je tudi letos prava sodobna kuharica, ki ponuja številne nasvete in recepte, kako uporabiti ostanke od jedi, na primer kosila ali večerje.

Letos pa v knjižici ne boste našli le okusnih receptov. Za navdih in spodbudo je objavljenih pet zmagovalnih zgod, ki so jih slovenske družine ustvarile v okviru letnega natečaja Zgodbe o zavrženi hrani, ki na edinstveni način prikazujejo, kako lahko krojimo usodo naši najljubši hrani.

Reciklirana kuharija <https://ekosola.si/wp-content/uploads/2021/06/reciklirana-kuharija-2021-FINAL-E-verzija.pdf>

Priročnik *Spremeni svojo vlogo: kako opolnomočiti mlade, da postanejo nosilci sprememb?*

Priročnik za učitelje za izobraževanje o trajnostnem razvoju v skupnosti »Kako opolnomočiti mlade, da bodo postali nosilci sprememb?

Priročnik je nastal kot rezultat projekta Change Your role (Spremeni svojo vlogo) z namenom podpiranja in razvoja aktivne državljske vzgoje in sodelovalnega učenja. Namenjen je vsem osnovnošolskim in srednješolskim učiteljem in profesorjem, ki čutijo potrebo po razvijanju kompetenc aktivnega državljanstva svojih učencev in dijakov, ki so bistvene za 21. stoletje. V gradivu so predstavljene številne aktivnosti, kako opolnomočiti vaše učence za samostojne odločitve in izražanje svojih mnenj, o različnih okoljskih in drugih javnih temah.

V projektu so sodelovali učitelji in drugi strokovnjaki iz Slovenije, Romunije in Češke.

Priročnik https://ekosola.si/wp-content/uploads/2021/07/Spremeni-svojo-vlogo_priro%C4%8Dnik_2021.pdf

Priročnik *ZEMELJKO o tleh, rastlinah, živalih in človeku*

Aktualen in uporaben didaktični pripomoček za vzgojitelje in učitelje je namenjen spoznavanju in raziskovanju neživega in živega sveta s poudarkom na aktualnih ekoloških vprašanjih. Pravljični lik Zemeljko izpostavlja potrebna ekološka vprašanja, kako ponujamo raziskovalne vsebine, situacije, probleme, na katere otroci sami ali skupaj z odraslimi iščejo odgovore. Sporočila vsebina priročnika je, da je v času odraščanja pomemben pogosti stik z naravo, in sicer zaradi spoznavanja naravnih zakonitosti v najširšem smislu, predvsem pa zaradi spoznanja, da je neživi svet in vsa živa bitja s človekom vred v medsebojni povezavi.

Priročnik <https://ekosola.si/wp-content/uploads/2021/07/ZEMELJKO-o-tleh-rastlinah-%C5%BEivalih-in-%C4%8Dloveku.pdf>

ZBORNİK
ZBRANIH POVZETKOV
VSEBIN PROJEKTA

Zbornik *ZGODNJE NARAVOSLOVJE - TEMELJ ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ*

V njem so zbrani prispevki s poudarkom za skrb do okolja, splošnega upoštevanja in delovanja v skladu z načeli trajnostnega razvoja. Zborniki so objavljeni na spletni povezavi www.ekosola.si/gradiva.

Zbornik Mednarodne konference »Z lokalno pridelano hrano in gibanjem do zdravega življenjskega sloga«

14. junija 2021 je v Dijaškem domu Ivana Cankarja potekala IV. Mednarodna konferenca zaposlenih v vzgoji in izobraževanju, ki je bila namenjena ekovrtcem in ekošolam. Predstavljeni referati so zbrani v zborniku na povezavi <https://ekosola.si/wp-content/uploads/2021/06/ZBORNİK-prispevkov-IV.-mednarodne-konference-14.-6.-2021.pdf>

ZBORNİK PRISPEVKOV
IV. mednarodne strokovne konference
zaposlenih v vzgoji in izobraževanju